



Filitalia, de vereniging voor verzamelaars van postzegels van Italië en gebieden, Vaticaan en San Marino, is opgericht op 25 oktober 1997. K. v. K. Rijnland nr. 28077878. Het verenigingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december, opzeggingen vóór 1 oktober. Contributie: € 15 per jaar, overmaken op rekening IBAN NL17RABO0346819369 t.n.v. Filitalia. Contributie buitenland: € 20 per jaar. Dit blad verschijnt zes keer per jaar. Losse nummers € 2,50.

ISSN 2211-5048

JUBILEUMNUMMER

Jaargang 20, nummer 5, november 2017

www.filitalia.nl

EEN SPECIALE EERSTE DAG BRIEF



Hier ziet u een brief die verzonden is op de eerste dag van de Italiaanse bezetting van Kreta. De brief is verzonden vanuit Sitea aan de kust van Kreta op 28 mei 1941. De Grieken hadden blijkbaar het postkantoor gewoon opengehouden. De frankering is ook bijzonder door de zegel van 5 lire (een streepje in de Sassone voor het gebruik van deze zegel op brief).

IN DIT NUMMER:

JUBILEUMVEILING

ONTWERPFOUTEN OP ITALIAANSE POSTZEGELS

DE SPORADI- EN CICLADI-STEMPELS

RANDVERSCIJNSELEN

EUROPA: SCHATPLICHTIG AAN MONTECASSINO EN DE HEILIGE BENEDICTUS

DE SASSONE 2018 VERSUS 2017

HET POSTMUSEUM IN TRIËST

EEN SUPERMARKT PERFIN

ONTWERPFOUTEN OP ITALIAANSE POSTZEGELS

Thom van Rossum

Dit verhaal is een bewerking van de tekst uit 2003. Toen hadden we nog geen blad in kleur en was het moeilijk om de afbeeldingen erbij te vinden. Ik ben Leo van der Meer dankbaar voor zijn talrijke aanvullingen.

Voor mensen met een kritisch oog is er in de filatelie één terrein waar ze hun hart aan kunnen ophalen: fouten op postzegels. En van de zegels van Italië is er een lange lijst te maken met min of meer grove fouten. De kampioen is natuurlijk de zegel uit 1956 ter gelegenheid van de opening van de Simplontunnel tussen Italië en Zwitserland vijftig jaar daarvoor (Sassone 797). Van 1906 tot 1921 was er maar één tunnelbuis, terwijl er twee openingen op de zegel staan. Een stoomtrein heeft er nooit gereden want vanaf het begin was de lijn geëlektrificeerd maar toch puft er vrolijk een locomotief uit de tunnel. En toen er in 1921 twee tracés waren, reed de trein op het linkerspoor naar het zuiden, en niet op het rechterspoor. Bovendien loopt er helemaal geen straatweg langs de tunnel, dus een postkoets kan daar ook niet rijden. Dat gebeurt wel op de postzegel; overigens is die postkoets ontleend aan een schilderij van de Zwitserse landschapsschilder Rudolf Koller (1828-1905) getiteld *Postkoets op de Gotthardpas* terwijl het hier toch om de Simplon gaat. Zelden heb ik zo'n opeenstapeling van blunders gezien. Overigens werd er in Zwitserland voor die gelegenheid ook een zegel uitgegeven maar daarop kloppen de details wel (Michel 624).



Een andere fout staat op de serie van Dante uit het jaar 1921 (Sassone 116-118). Zeshonderd jaar daarvoor was de grote dichter overleden maar de drie zegels vermelden alleen *Centenario Dantesco MCMXXI* en niet het zesde eeuwfeest. Volgens die tekst zou Dante dan in 1821 gestorven zijn. In de serie gewijd aan Volta uit 1927 hebben de 20 en 60 centesimi een punt achter cent, maar de 50 centesimi niet (Sassone 211). In de serie *Imperiale* uit 1929 hebben alle zegels een punt achter de

waardeaanduiding cent. Alleen bij de 20 centesimi ontbreekt die punt. Die fout was al



eerder vertoond bij de Michettizegel van 15 centesimi grijszwart van Victor Emanuel III (drie typen: Sassone 80, 86 en 96). De Amerikaanse graveur Robert Savage zag het woord Cent niet als afkorting en zette er daarom geen punt achter.



In de serie voor de Società Dante Alighieri van 1932 verschenen ook luchtpostzegels waarop de vliegtuig van Leonardo da Vinci is afgebeeld (Sassone A26 en 30). Het voertuig is echter volledig gefantaseerd door Corrado Mezzana; met zo'n apparaat ging die vlieger in ieder geval niet op. In de serie *Decennale* uit 1932 toont de 15 centesimi een varend schip, met een wapperende vlag op de voorplecht (Sassone 327). Maar volgens marinegebruik moet de vlag gestreken zijn als het anker is gelicht.

In 1933 verscheen de serie voor de internationale universitaire spelen te Turijn (Sassone 341-344). Op de zegels staat de pas opgerichte obelisk voor Mussolini; zijn titel *dux* en naam zijn echter van onder naar boven geschreven, wellicht als leeshulp bedoeld.



De eerste rechtstreekse luchtverbinding tussen Rome en Buenos Aires werd in 1934 herdacht met een serie van vier zegels waarvoor de 2 lire luchtpost (Sassone 15) is gebruikt maar dan met andere kleuren. De opdruk vermeldt een onjuiste naam van de stad: Buenos-Ayres met een y en een verbindingsstreepje; die spelling wordt ook gebruikt in het poststempel, maar niet in het

speciale stempel. (Dit was de schrijfwijze van Buenos Aires tot eind negentiende eeuw, het streepje hoorde er toen ook niet bij; zie Filitalia (2015) jaargang 18 nummer 2.)



In 1934 werden er twee zegels uitgegeven voor Antonio Pacinotti omdat hij vijfenzeventig jaar daarvoor de dynamo had uitgevonden om stroom op te wekken (Sassone 362-363). De Italiaanse posterijen waren echter twee jaar te vroeg want de uitvinding dateert uit 1861.

In 1936 werd de tweeduizendste verjaardag van Horatius herdacht met een mooie serie van in totaal dertien zegels. Op de 50 centesimi (Sassone 401) staat de jarige Job afgebeeld met zijn Latijnse naam. Maar in plaats van Horatius staat er Oratius omdat de Italianen hem nu eenmaal Orazio noemen zonder h. Toch wel slordig. De afbeelding is een medaillon dat zich bevindt in een museum in Krakau en duidelijk niet uit de tijd van Horatius. Ook hadden de zegels een jaar eerder uitgegeven moeten worden omdat Horatius in 65 voor Christus geboren is.

Het eeuwfeest van Spontini waarvoor in 1937 zegels werden uitgegeven (Sassone 426 en 433) is nog steeds in nevelen gehuld. De goede man leefde van 1774 tot 1851 en dat is met geen enkele rekenmachine in verband te brengen met 1937. Jan de Rijke had dat ook al verwerkt in een van zijn prijsvragen, maar voor de volledigheid vermeld ik het hier nog eens.



In deze serie komt nog een andere fout voor: van Giotto (Sassone 432 en 435) is geen enkel portret bekend. De afbeelding die hier gebruikt is, komt van een schilderij van Andrea del Castagno dat te zien is in de Uffizi, te Florence. Afgebeeld is Giovanni Boccaccio, van wie alleen het hoofd is gedraaid maar dan heb je nog geen Giotto. Ook is nog te vermelden dat Pergolesi een jaar te laat



herdacht werd voor een eeuwfeest, hij stierf in 1736. Een beetje slordig van de Poste Italiane.

Het eeuwfeest van de Italiaanse spoorwegen. Op de zegels



van 1939 is niet de originele stoomlocomotief Bayard afgebeeld die toen in Italië reed (Sassone 439-441).



Op de Hitler-Mussolinizegels uit 1941 met de waarden 50 en 75 centesimi en 1,25 lire vertoont de Duitse soldaat achter Hitler een afwijking omdat hij zijn geweer in de linkerhand houdt terwijl dat juist rechts moet gebeuren; blijkbaar heeft de symmetrie het van de militaire regels gewonnen (Sassone 455-457). Daarom hebben de lage waarden van de serie een ander ontwerp; de eerder gedrukte zegels met het verkeerde ontwerp werden niet uitgegeven en voor veel geld verpatst aan verzamelaars, Sassone 457A, B en C.

Een algemene fout die regelmatig terugkeert is het gebruik van het woord *lire* - dat het meervoud is van *lira* - waar de waarde aanduiding 1 is. Datzelfde geldt voor het gebruik van *centesimi* waar *centesimo* bedoeld is. Een voorbeeld daarvan is de portserie uit 1870. Een verklaring is dat de waarde in een tweede drukgang werd aangebracht op 'blanco' zegels met de muntaanduiding in het meervoud. Het zou te kostbaar zijn geweest voor de 1 centesimo en de 1 lira een aparte tekst te drukken, maar kloppen doet het niet. In de serie *Imperiale* is de fout ook te vinden bij 1 L.



Een ander probleem doet zich voor bij de woordvolgorde: is het nou *lira una* of *una lira*? Volgens mij is de laatste formule grammaticaal de enig juiste maar de volgende voorbeelden tonen aan dat de Italianen van afwisseling houden. De herdenkingzegels uit 1923 die een jaar na de Mars naar Rome zijn uitgegeven, hebben als waarde aanduiding *Lira Una* (Sassone 144), *Lire Due* en *Lire 5*. De serie *Florenale* doet het extra



mooi: daar staat linksonder *1 lira* en rechtsonder *una* (Sassone 77); zo kun je dus twee kanten uit.

Zodra de waarde meer dan 1 lira is maar minder dan 2, - dus 1,25 of 1,75 - wordt het meervoud *lire* gebruikt. Dat is dus strikt logisch omdat het om meer dan één lira gaat. Overigens spreken wij in het Nederlands altijd over lires, hetgeen eigenlijk een meervoud van een meervoud is. In een Italiaans artikel over postzegels vond ik de volgende stelregel: men zegt *lira* als de frankeerwaarde ervoor staat: *una lira* maar als de waarde erachter staat zegt men *lire una*. Maar er zijn voorbeelden te vinden waar deze regel niet gevolgd wordt.



De posterijen gaven in de jaren 1949-1952 vier zegels uit ter gelegenheid van de Fiera del Levante in Bari. Op de zegels staat hetzelfde silhouet van een schip. De zeilen staan gebold naar rechts, terwijl de vaantjes naar links wijzen, dus tegen de wind in (Sassone 610, 627, 670 en 695).



Ter gelegenheid van de 32ste internationale autosalon in Turijn werd in 1950 een zegel uitgegeven waarop de vlaggen van vijf deelnemende landen zijn afgebeeld (Sassone 617). In strijd met de internationale regel hangen deze vlaggen boven elkaar aan één mast terwijl iedere vlag een aparte stok moet hebben van gelijke lengte. Het jaar daarop corrigeerde de Italiaanse PTT de fout door de vlaggen individueel af te beelden (Sassone 655). Overigens is het bij beide zegels niet helemaal duidelijk welke landen door een vlag vertegenwoordigd werden.

In 1950 werden twee pioniers van de wolindustrie herdacht: Gaetano Marzotto en Alessandro Rossi (Sassone 628). Volgens de zegel zou deze laatste geleefd hebben van 1819 tot 1918, dus bijna een



eeuw oud geworden zijn. Maar in feite was hij twintig jaar eerder gestorven, dus de jaartallen hadden moeten luiden 1819-1898.



In 1951 werd de vijftigste sterfdag van Verdi herdacht. Op de zegel van 25 lire (Sassone 678) staat het kerkorgel van zijn geboorteplaats Roncole di Busseto afgebeeld maar in Verdi's tijd waren de orgelpijpen nog niet symmetrisch geplaatst; dat was dus een anachronisme.

In 1952 verscheen ter gelegenheid van de 26ste Biennale van Venetië een zegel met de beroemde leeuw van San Marco (Sassone 692). Deze leeuw heeft echter maar één vleugel en komt dus nooit van de grond. De Italiaanse PTT weet echter wel hoe het hoort getuige de zegel uit 1962 (Sassone 943) waar de twee vleugels duidelijk zijn te zien.



De twee zegels uit 1954 gewijd aan de televisie (Sassone 735 en 736) vertonen een kaart van Italië waarop het schiereiland Istrië nog deel uitmaakt van Italiaans grondgebied. Dat stukje grond was echter al in 1947 aan Joegoslavië toegewezen.

De bioloog Battista Grassi (Sassone 789) die leefde van 1854 tot 1925 werd dertig jaar na zijn dood geëerd met een zegel waarop de jaartallen 1925-1955 staan. Dat suggereert dat de man maar dertig jaar geworden is en dat is vreemd als je de oude baas bekijkt. Grassi is bekend gebleven als de man die onderzocht heeft hoe de mens met malaria wordt besmet: de afgebeelde mug kun je echter moeilijk bekijken met een microscoop zonder afstelknop.

In 1955 werd honderdvijftigste verjaardag van Giuseppe Mazzini herdacht met een zegel (Sassone A152). Afgebeeld is de vuurtoren van Genua. Sommigen menen een fout te hebben ontdekt: het licht in de vuurtoren zou hebben moeten knipperen. Maar in de tijd van Mazzini had men nog geen elektrisch licht en werd er - zoals het woord al zegt - continu een vuur gestookt; later kwam er een lens bij en werd de landzijde afgeschermd. Maar bij de geboorte van Mazzini was het licht continu.

De zegel over de Simplontunnel is al uitgebreid in het begin van dit verhaal besproken (Sassone 797) maar wordt hier voor de volledigheid nogmaals vermeld.

De veiligheid op de weg is niet gediend met verkeerslichten die ondersteboven hangen: rood onder en groen boven. Volgens het Italiaanse verkeersreglement gold in 1957 toen de zegel verscheen, het voorschrift dat rood onderaan geplaatst was. Dat duurde tot 1 juli 1960 want toen kwam de verordening dat rood bovenaan moest staan in overeenstemming met de verkeerslichten in het buitenland. De zegel is dus niet zo verkeerd als altijd beweerd wordt en had op de dag van verschijnen een normale afbeelding maar drie jaar later keek men daar vreemd tegenaan. Overigens heeft deze zegel een oplage gekregen van honderd miljoen exemplaren. (Sassone 815).



In 1958 zou de sjah van Perzië een staatsbezoek aan Italië brengen, en wel in de maand oktober. Als gevolg van de dood van paus Pius XII werd dit bezoek echter uitgesteld tot eind november. De twee herdenkingszegels van het bezoek (Sassone 846 en 847) vermeldden als datum *Roma ottobre 1958* hoewel ze pas op 27 november officieel uitkwamen. De achterhaalde datum is niet gecorrigeerd want de zegels waren nu eenmaal gedrukt, en dan kijkt men niet zo nauw op een maand meer of minder.

Vroeger werd er over de leeftijd van een vrouw altijd geheimzinnig gedaan. Men mocht er nooit naar vragen want dat zou het sprookje van de eeuwige jeugd wreed kunnen verstoren. Marlene Dietrich heeft haar leeftijd dan ook lang verborgen kunnen houden. De Italiaanse actrice Eleonora Duse (Sassone 848) zal niet blij zijn geweest als zij had geweten dat er in 1958 met haar leeftijd ook slordig is omgesprongen. Op de zeer fraaie blauwe zegel staat als geboortjaar 1858 maar in werkelijkheid was dat 1859. De Italiaanse PTT was dus een jaar te vroeg met de herdenking.

1959 Guerra d'indipendenza. Op de kraag van generaal Mazzini staan vijfpuntige sterren, maar die werden pas in 1870 het ordeteken voor generaals (Sassone 866).



verschijning werd ingetrokken (Sassone 921). Een uitgebreid verhaal daarover stond al in jaargang 4 (2001) nummer 5; wie wat bewaart, heeft wat...

De volgende fout staat op de zegel gewijd aan Ippolito Nievo (Sassone 923) met pet en boek. Hij was de auteur van o.a. *Le confessioni di un italiano*; deze boektitel moet het op de zegel zonder het lidwoord *Le* doen. Nievo had de graad van kolonel maar de afgebeelde pet is die van een kapitein.



Sassone 929 uit de serie gewijd aan het eeuwfeest van de Italiaanse eenheid in 1961 toont het Palazzo Vecchio in Florence. De torenklok op de zegel heeft twee wijzers maar iedere toerist weet dat er maar een is zoals gebruikelijk was in de middeleeuwen. In 1962 verschenen er twee zegels ter gelegenheid van de vijftigste sterfdag van de dichter Giovanni Pascoli (Sassone 936 en 937). De versregel bovenaan *Io sono la lampada ch'arde soave* (Ik ben de lamp die zachtjes brandt) mist het uitroepteken van de originele tekst.

Dat de Italiaanse posterijen niet altijd zo nauwkeurig met data zijn, zien we aan de zegel die op 30 juli 1964 verscheen om de honderdvijftigste sterfdag te gedenken van de drukker en letterontwerper Giambattista Bodoni die in 1813 overleed. De zegel vermeldt de jaren 1813 en 1963, maar aan de onderrand staat 1964 alsof men zich niet geneert voor deze fout in het uitgifte-programma. Beter laat dan nooit, zal men gedacht hebben.



1965 Honderd jaar van de Internationale Unie van Telecommunicatie. Op de zegels staan Marconi en Meucci. Marconi realiseerde de eerste communicatie met elektromagnetische golven. Meucci kreeg een Amerikaans patent dat twee jaar later verviel toen hij zijn ideeën wegens gebrek aan

geld niet kon ontwikkelen. Zijn aanwezigheid op deze zegel is dus wat discutabel.



De universitaire winterspelen die in 1966 werden gehouden, leverden drie zegels op (Sassone 1014-1016). De laagste waarde van 40 lire vertoont een onnatuurlijke ijskristal die omwille van de symmetrie acht vertakkingen heeft maar het moeten er zes zijn. Die fout is wel meer gemaakt, onder andere bij de Nederlandse kinderzegel van 2 cent uit 1926.

De wetenschappelijke naam van de cipres luidt



Cupressus sempervirens hetgeen altijdgroene cipres betekent. In de serie over de flora van Italië komt een waarde van 55 lire voor (Sassone 1106) waarop *semper virens* als twee woorden wordt geschreven en dat is dus een spelfout.



De Europazegels van 1970 (Sassone 1122 en 1123) vertonen een zonnig vlechtwerkje bestaande uit 24 draden waarbij elke draad een lidstaat voorstelt van de Conférence Européenne des administrations des Postes et des Télécommunications (CEPT). Toen de zegels uitkwamen, waren er echter 26 leden van de CEPT door de recente toetreding van Malta en Joegoslavië. Alleen Frankrijk en Andorra zorgden voor een uitgifte met 26 draden. Italië zat dus met 23 andere landen in het verkeerde schuitje. We nemen die fout dan ook niet zo kwalijk omdat Nederland ook boter op zijn hoofd had.

De dag van de postzegel vestigde in 1970 de aandacht op het postvervoer per trein (Sassone 1140). Ten gevolge van de uitzonderlijke snelheid heeft de locomotief een van de twee stroomafnemers verloren en ook de bovenleiding is weggevaagd. De wagons achter de locomotief zijn postwagens getuige het bordje met de grote envelop en daarboven het woord *poste*.

Aan het beroemde boek van Dante, *La Divina Commedia*, werd in 1972 aandacht besteed door middel van een serie van drie. Vijfhonderd jaar eerder waren er al drie drukken van dit boek

verschenen (Sassone 1186-1188). Alleen de editie van Jesi heeft niet bestaan en op deze zegel zou de editie uit Venetië van 1472 moeten staan.



1974 Propaganda turistica, Kasteel van Gradara (Sassone 1264). Dit kasteel was van de aanhangers van de Ghibellijnen; zij steunden de Duitse keizer in zijn strijd tegen de paus om de hogere geestelijkheid te benoemen. Hun tegenstanders waren de Welfen (in het Italiaans Guelfi) die het dus eens waren met de paus. De hogere rijksbisschoppen en de abten en abdissen van rijksabdijen waren felbegeerde banen want daar zat veel geld en macht aan vast. Deze investituurstrijd begon in 1075 en eindigde met het concordaat van Worms in 1122. De verdeling tussen Guelfi en Ghibellini duurde in Italië tot de vijftiende eeuw. De kastelen en forten van de Ghibellijnen hadden zwaluwvormige kantelen, die van Welfen waren gewoon vierkant. Op de zegel staat het kasteel van Gradara afgebeeld als kasteel van de vijand. Het lijkt een kleinigheid maar in die tijd woog dat zeer zwaar.

In 1975 werd de componist Giovanni Pierluigi da Palestrina geëerd met een zegel (Sassone 1304). De voorstelling moest de muziek van zijn eerste mis voorstellen in de handen van paus Julius III. Afgebeeld staat echter een werk van de componist Cristóbal de Morales die dat werk opdroeg aan paus Paulus III.



'Drugs zijn dodelijk' is de boodschap van de twee zegels uit 1977 (Sassone 1363 en 1364). De rode papaver op de zegel van

170 lire levert echter niet de opium, dat doet zijn witte en lila broertje.

1981 De Palio van Siena (Sassone 1552) is de paardenrace die sinds 1287 op de Piazza del Campo wordt gehouden tussen de stadswijken (contradas) van



Siena. Vanwege de compositie was de ruiter in het groen afgebeeld. Groen is echter de kleur van de contrada van de gans (Oca). Heel Toscana was in rep en roer omdat de post die contrada zou voortrekken en extra publiciteit zou geven.



In de vaderlandse geschiedenis leerden we dat Karel de Grote in 800 tot keizer werd gekroond. Volgens de Europazegel van 1982 (Sassone 1596) gebeurde dat op Kerstmis 799. Dat afwijkende jaartal is te verklaren uit het feit dat de

Franken het nieuwe jaar lieten beginnen op Kerstmis; in het Italië van die tijd gebeurde dat op 1 januari, geheel in de traditie van de Romeinen. Karel de Grote is op 25 december gekroond, eerste dag van 800 voor de Franken terwijl de andere partij nog een week te gaan had voor het nieuwe jaar begon.

De ondertekening van het Verdrag van Rome vond plaats op 25 maart 1957 en niet een dag eerder zoals de tweede Europazegel van 1982 (Sassone 1597) vermeldt. De gastheer had dat slordigheidje toch wel kunnen voorkomen want hij stond er met zijn neus bovenop.



In de grote serie voor het Wereldkampioenschap voetbal in 1990 is er een zegel die tot verwarring zou kunnen leiden, de zegel voor West-Duitsland (Sassone 1909). Het Italiaans voor West is *ovest* of *occidentale*. Het woord voor oost is *est* of *orientale*. Een slimmerik bij de PTT opperde dat de naam voor West-Duitsland 'Germania O.' was, wat ook Oost-Duitsland kon betekenen, dat toen nog bestond, hoewel het land niet meedeed. De correcte naam had moeten zijn Bundesrepublik Deutschland.



1992 Het jaar van de Columbusherdenking. De Amerikaanse zegels van het vierde eeuwfeest van de ontdekking van Amerika uit 1892 werden gebruikt voor de Italiaanse serie. Op de zegel van



600 lire (Sassone 2002) staat de Googlevertaling van de oorspronkelijke Engelse titel: *bandiera e nave di Colombo*. De juiste vertaling van 'Flag ship of Columbus', is natuurlijk: 'Nave ammiraglia di Colombo'.

Het vijfde eeuwfeest van de ontdekking van Amerika door Columbus heeft heel wat zegels opgeleverd. Een daarvan toont het traject van de eerste reis van deze Genuëes: Palos, Canarische Eilanden, San Salvador, Lissabon (Sassone 2025). Opmerkelijk is dat op de kaart Groenland en IJsland ontbreken hoewel daar best plaats voor was. Is dat misschien omdat men de herinnering aan de Vikingen wilde vermijden, die eind tiende eeuw vanuit IJsland zijn vertrokken en zo de echte ontdekkers van Amerika zijn geworden?



In 1994 werd de watersport in het zonnetje gezet. De tweede zegel van de serie toont een watersportspeler met een rode badmuts. Deze kleur wordt alleen door de keeper gedragen en die zou dan nummer 1 moeten hebben; de rode badmuts kan nooit nummer 9 dragen. De gewone spelers hebben de kleuren blauw of wit, naargelang ze uit of thuis spelen, en die hebben dan geen nummer 1 op de badmuts (Sassone 2109).

In 1999 werd een serie uitgegeven in de reeks van musea en archieven, een belangrijk onderdeel van ons culturele erfgoed. Een van de zegels bracht het museum van de historische luidklokken voor het voetlicht. Maar op de klok staat *giubileum* in plaats van *giubilaum* (Sassone 2403).



In 2000 werd een zegel uitgegeven voor de honderdste verjaardag van Gaetano Martino, een van de initiatiefnemers voor de conferentie van de Europese Kolen- en Staalgemeenschap van 1955 in Messina. Deze bijeenkomst was een van de voorlopers van het Verdrag van Rome, de oprichting van de EEG en Eutatom. Geheel in de traditie van het gebrek aan geografische kennis (zoals Peru veel kleiner afbeelden (*Gronchi rosa*) of het verlies van Istria te negeren, Groenland en IJsland vergeten af te beelden) was nu Oostenrijk aan de beurt: het land

was geheel weggevaagd en Italië grensde aan Duitsland (Sassone 2511).



De vijftigste sterfdag van koningin Elena di Savoia werd in 2002 herdacht. De zegel (Sassone 2611) kwam op 2 maart uit, haar sterfdag was echter 28 november. Welke kalender had de post gebruikt? Elena was de gemalin van Vittorio Emanuele III. De zegel had een toeslag ten bate van het onderzoek aan borstkanker.

De eerste zegels van Modena uit 1852 werden in 2002 herdacht met een zegel (Sassone 2628) met de afbeelding van de lira 1 maar deze zegel was echter pas in mei 1853 uitgegeven.

In 2006 vierde de Simplontunnel zijn honderdste verjaardag van de opening. Maar er rust geen zegen op de herdenkingszegels van deze tunnel. Ook nu was er een ontwerpfout: de Zwitserse vlag is niet rechthoekig maar vierkant (Sassone 2889).

Bovenstaande spitsvondigheden en spijkers op laag water kunnen altijd met andere voorbeelden worden uitgebreid. Bekijk de zegels goed, blijf kritisch en schrijf er wat over in ons blad. Want alleen zo kan een studieclub zich handhaven en wie schrijft, die blijft.

DE SPORADI- EN CICLADI-STEMPELS

Vincent Prange

Mussolini wilde na de snelle Duitse opmars in Rusland niet bij Hitler achterblijven en besloot zonder enig overleg met zijn wapenbroeder op rooftocht te gaan. Wat was er mooier en makkelijker dan een aanval op Griekenland? Daar hadden die Grieken vast niet op gerekend! Er was in Athene op dat moment ook een dictatoriaal bewind (generaal Metaxas) met enige fascistische trekken. Kijk maar naar de postzegels van Griekenland uit 1940 met die stoere geüniformeerde jeugd.

Dus, zo redeneerde de Italiaanse dictator, zij zouden vast niet op een Italiaanse aanval bedacht zijn. En vanuit Albanië moest het toch een makkie zijn. Zo vielen op 20 oktober 1940, de achttiende verjaardag van de fascistische revolutie, de Italiaanse troepen vanuit Albanië Griekenland binnen. Het zou een kwestie van enkele weken zijn, dacht de grote dictator. Mussolini had de omvang van het Griekse leger op 30.000 man geschat. In werkelijkheid waren het er tien maal zoveel. Foutje!

De Italianen werden tot in hun 'eigen' Albanië door de Grieken teruggedreven. Het leek allemaal op een catastrofe uit te lopen. Maar gelukkig voor Mussolini schoot Hitler te hulp, want die verklaarde op 6 april 1941 Griekenland de oorlog. Dat ging weer op z'n 'blitz' want al op 23 april moesten de Grieken zich overgeven.

Italië mocht van de Duitsers helpen het Griekse land bezet te houden en kreeg van Hitler de bewaking van de eilanden Cycladen (Syros) en Sporaden (Samos) toegewezen, alsmede een strookje land op West-Kreta.



De Cycladen (Cicladi) met Syros



De Sporaden met Samos als grootste eiland

Op al deze eilanden heb ik mijn vakanties doorgebracht en ik kan mij heel goed indenken dat de Italiaanse militairen daar de tijd van hun leven hebben gehad. De natuur is er prachtig, de zon laat daar zelden verstek gaan en de bevolking is bijzonder vriendelijk.

Militaire post uit Syros is schaars en post uit de Sporaden vrijwel onvindbaar. Wat ik heb is het resultaat van jarenlang speurwerk op internet (en zit nu in mijn verzameling).



Een kaart van 27 juli 1941 met het stempel Truppe occupazione Cicladi, alsmede een kaart en een brief met het mooie rondstempel CICLADI, dat heel korte tijd is gebruikt.



Alle post uit de Cycladen en de Sporaden ging eerst naar Rhodos en dan per boot of vliegtuig naar Italië



Dan heb ik onlangs eindelijk een brief uit Samos met het veelgezochte stempel SPORADI op de kop getikt. Ook heb ik een kaart uit Syros met een tweeregelig stempel Franchigia Postale Truppe occupazione Cicladi.

OKTOBER CONTRIBUTIEMAAND

Vervelend maar waar. Het contributiejaar is al weer bijna om. Wilt u voor het nieuwe jaar alstublieft 15 euro overmaken op rekening:

NL17 RABO 0346 8193 69 t.n.v. Filitalia (Leden in het buitenland graag € 20).

Wacht niet te lang want dat spaart ons een hoop werk.

GROOT VEILINGNIEUWS VAN FILITALIA

Allereerst heeft het bestuur besloten om voortaan bij de veilingen geen portokosten meer in rekening te brengen.

Dan zijn er - exclusief bij de JUBILEUMveiling van november - nog meer voordelen:

1. Kopers betalen 5% in plaats van de gebruikelijke 10% opgeld. Let op: dat geldt dus alleen voor deze Jubileumveiling. Daarna is het opgeld weer 10%.

2. Kopers van heel dure of heel veel kavels (boven een totaal van € 2500) mogen van de penningmeester bij wijze van eenmalige uitzondering om een soepele betalingsregeling vragen (bijvoorbeeld 12 maanden).

Niet allemaal tegelijk, want dan loopt het misschien spaak!

			JUBILEUMVEILING 17 NOVEMBER 2017. SCHRIFTELIJKE BIEDINGEN TOT 16 -11, 19.00 UUR via filitalia@upcmail.nl. Alle kavels zijn afgebeeld op www.filitalia.nl.		
			Eenmalig slechts 5% aankoopcommissie!		
			In deze veilingen zijn vele unieke stukken aangeboden, maar ook prachtige verzamelingen zoals u ze nergens tegen zult komen. Een schitterende kans om uw eigen verzameling een geweldige "boost" te geven.		
			Gespreide betalingsmogelijkheid bij aankopen boven € 2500,- totaal.		
Nr.	o/*	jaar	Omschrijving	cat.wrde	inzet
1	verz.	1863- 2003	Wij beginnen met een prachtige verzameling Italië. Vanaf 1863 tot 2003 in 6 nieuwe albums (Marini en DAVO) met veel liefde postfris en gestempeld verzameld. Met vele toppers (Congres 1922 waarschijnlijk echt, bijna postfris), triptieken, kortom 90% compleet. De albums in cassettes alleen al zijn al 1000 Euro waard. Cataloguswaarde geschat op 20.000 Euro. Prachtkoop!		2500.-
2	**/**	1863- 1983	Onze voorzitter stopt met ongestempeld Italië regno en Repubblica te verzamelen. Drie Marini-albums vol absolute toppers. Losjes geteld komt deze verzameling op een handelswaarde van ruim boven de 10.000 Euro. Unieke kans om in een klap een vrijwel complete verzameling te verwerven. Heel veel extra: afwijkingen etc. Heel veel postfris! Unieke koop! Alle toppers zitten er in.		9000,-
3	br	1990	Ruim 100 mooi gefrankeerde brieven modern Italië		15.-
4	br	v.a. 1990	Vaticaan. 100 zakenbrieven mooie frankeringen.		15,-
5	o/**		Italia. Dik stockboek met 20 pagina's vol zegels, series Italië		25.-
6	o/**		Vaticaan. 16 pagina's mooie zegels. Goedkoop		25,-
7	***o		Vaticaan. Stockboekje met aardig materiaal		15,-
8	*/o	1919	Fiume. Verzameling op 3 grote insteekbladen. Heel leuke aanvulling voor de echte verzamelaar.		25,-
9	verz	1918	Fiume. Prachtverzameling mooi opgezet in zwart stockboek. Catalogustwaarde €8500,-. Een pagina afwijkingen niet geteld. Bijna alles gestempeld.		700,-
10	***o		Regno. Voorraad met mooi materiaal op 12 insteekbladen		40,-
11	o	1850	Lombardia-Veneto. Partijtje van 25 zegels. Hoge cataloguswaarde		40,-
			Nu zegels. We beginnen met REGNO		
12	***	1906-9	Regno. 77q 2 ex. 1 Lire decalco en paartje 10c. 82n dentellatura spostata	315,-	30,-
13	br	1925	82q, 10c met de 1 in 4 punten op rouwbrieff RR zegel staat 120,-	120,-	40,-
14	***	1921	Regno Danteserie postfris	60,-	15.-
15	***	1922	Mazziniserie 3 waarden postfris RR	150,-	30,-
16	***	1922	Mazzini serie postfris, echter de 25c (128) plakkerspoor	110,-	10,-
17	*	1924	Regno. Anno Santo S33	40,-	5,-
18	o	1926	197, S.Franciscus, 5 lire met mooi vol stempel	220,-	40,-
19	***	1928	S.49 serie Em. Filiberto, 10 waarden. Postfris prachtserie	600,-	125,-
20	o	1929	261, 50 lire echt gestempeld	50,-	15,-
21	o	1930	Ferrucci luchtpost 5+2 lire echt gestempeld	160,-	40,-
22	o	1931	299, 75c S.Antoniano, tanding 12 Mooi ex.	600,-	75,-
23	o	1937	Regno, A104, stempel onduidelijk	350,-	50,-

24	***	1932	303-314 Dante serie postfris 39sept	450,-	80,-
25	o	1932	A26/31 Dante luchtpost serie gestempeld	1000,-	200,-
26	o	1932	S.64 serie + luchtpost compleet Garibaldi mooi gestempelde serie diverse hoekstempels, maar ook met goede leesbare datum. Bekijken! 17 waarden. Lage inzet.	850,-	75,-
27	o	1932	322, de 1,75 Garibaldi echt gestempeld: 20.5.32	140,-	30,-
28	o	1932	A 32/38 Garibaldi luchtpost gestempeld	325,-	50,-
29	o	1932	A43 75c luchtpost Decennale echt gestempeld	50,-	10,-
30	o	1932	340, de 5 lire Decennale in echt gebruikt paar. Zeer zeldzaam, misschien wel uniek	1350,-	150,-
31	o	1932	E18, 2.50 lire decennale. Zeer mooi echt gestempeld.	240,-	30,-
32	o	1934	354, 355, 356 de hoogste waarden Fiumeserie (354 gekeurd Chiavarello)	210,-	50,-
33	o	1934	A60 t/m A65 luchtpost alles gekeurd door bekende keurmeesters	116,-++	35,-
34	o	1934	A67 2.25 lire Fiume gekeurd Borelli	35,-	10,-
35	***	1934	A60-68 S.1512 superkwaliteit	35,-	10,-
36	o	1934	S.76 368-376 Medaglia cpl. Gestempeld	325,-	65,-
37	***	1935	S81. Salone aeronautico de 1,25 80%	1500,-	200,-
38	o	1935	Muziek , Sas 393 hoogste waarde Bellini echt gestempeld	500,-	75,-
39	o	1935	Muziek, Sas A93 1 lire luchtpost Bellini echt gestempeld 3.1.36	350,-	45,-
40	o	1935	Muziek, Sas A94, hoogste waarde luchtpost Bellini echt gestempeld 3.1.36	475,-	55,-
41	o	1935	Muziek, Sas 404. 1,75 lire Orazio, de fluitende Pan. Uitzonderlijk mooi en echt gestempeld.	450,-	55,-
42	o	1937	Luchtpost A103 2 Lire kinderkamp echt gestempeld juiste datum RR	300,-	50,-
43	o	1937	434 Stradivarius zeer mooi echt gestempeld. Koopje	375,-	45,-
44	o	1937	435. Beroemde mannen/ 2,75 Lire Giotto, afgestempeld met juiste datum	425,-	50,-
45	**	1930	A25 crociera transatlantica 7,70 lire	550,-	110,-
46	***	1933	A 45/50 Zeppelinserie gom tikje gelig	400,-	75,-
47	*	1933	51A triptiek I-Balb 2e keus	190,-	20,-
48	*	1933	51N triptiek I-Pell, met albumzwart	150,-	15,-
49	**	1933	52Q triptiek I-RECA	200,-	30,-
50	***	1934	S1515 Roma-Mogadiscio	200,-	60,-
51	o	1934	S1511 Roma-Rio met normale gebruiksstempel (-20%)	500,-	80,-
52	**	1934	Servizio Aereo 2 Roma-Mogadiscio (plakkerspoortje)	1100++	250,-
Regno, Back of the book					
53	***	1922	Espressi 8, 1,20 non emessi. Uitzonderlijk fris en perfect gecentreerd exemplaar. Liefhebbersstuk!	1800,-	220,-
54	***/**	1914	Regno pacchi postali, nr 10 *** en 14 * (roestpuntje)	135,-	10,-
55	o	1923	Pacchi postali, 23a bruno lila 3/10 lire	140,-	30,-
56	o	1927	Pacchi postali nr. 35, de 20 lire.	110,-	20,-
57	**	1925	Servizio Commissioni opdrukserie 3 waarden	260,-	50,-
58		1887	Francalettere. Zeer gezocht C1/2 c.	1400,-	250,-
59		1887	Francalettere. Zeer gezocht C4/5 c.	1400,-	250,-
60		1887	Francalettere. Zeldzaam C18/20c	1400,-	250,-
61	o	1923	BLP 12, de 1 lire	4500,-	450,-
62	o	1924	Regno. Reclameaanhangsel nr. 13. 50c Piperno	550,-	80,-
63	o	1924	Regno. Reclameaanhangsel nr.17. 50c Tagliacozzo	1100,-	220,-
64	br	1924	Regno, Parastatali, 18, perfecte brief	320,-	45,-
Repubblica sociale RSI					
65	o	1944	RSI 490, 25c groen met rode facses. Met garantiecertificaat Montbas	1800,-	200,-

66	*	1944	RSI PA 117-124 2e keus, Propaganda 13/I-24/I en propaganda 25-36	3276,-	100,-
67	**/**	1944	restverzameling RSI op grote kaart	58,-	6,-
68	***	1944	RSI Espresso S1804a Verona *** (cat waarde 625) en 20/I 2,50 lire Brescia ** (oplaag 100 ex) catw. 8000	8625,-	500,-
69	(*)	1944	RSI 512c zeer duidelijke dubbeldruk waarschijnlijk voor het gommen ontdekt	350,-	40,-
70	***o	1944/5	RSI Franchigia militaire gestempeld gekeurd Raybaudi €275 en de zeldzame (lokale) opdruk Feldpost 2kg op 1,25 Expres gekeurd Zierer		100,-
71	o	1944	RSI Franchigia militaire gestempeld gekeurd Alberto en Enzo Diena in blok van 4, gestempeld Udine 9.1.45. Super zeldzaam!	1100++	180,-
72	***	1944	RSI. S.2309 portserie postfris compleet	700,-	120,-
			Diverse gebieden		
73	***	1945	Luogotenenza. Pacchi postale 48-59	350,-	60,-
74	o		Perfins. Een zeer oude BCI op 1 lire Umberto (48) en 3 andere perfins		1,-
75	o		Perfins Grote kaart met 29 perfins		5,-
76	**	1918	Friuli. Gehele gebied bijna compleet voor zeer lage prijs	300,-	20,-
77	o	1919	Venezia Giulia. 6 opdrukzegels		5,-
78	o	1919	Trento e Trieste E1, dubbele opdruk waarvan 1 kopstaand RRR. Niet in de Sassone genoteerd!	RRR	50,-
79	**o	1920	Fiume. E 1/2 ** en 128/9 op briefstukje	150,-	13,-
80	o	1918	Fiume, Portserie S.42 3 w. Gestempeld. Niet gekeurd.	235,-	10,-
81	o	1920	Fiume, espressi S.35 2 w. compleet mooi gestempeld	325,-	25,-
82	**o	1941	Leuke partij Griekse bezetting Albania en Italiaanse bezetting Corfu		20,-
83	**o	1940/5	Albania. Italiaanse bezetting en bevrijdingsopdrukken		8,-
84	o	1944	Campione. Partijtje 13 zegels		5,-
85	(*)	1945	CLN. Valle Bormida en Zona Aosta		8,-
86	*o	1946	Corpo Polacco. Met gestempelde zegels. Niet alledaags. <i>Muziek</i>		10,-
87	o/**	1941	1941 It. en Duitse bezetting Montenegro en Lubiana 20 zegels		20,-
88	***/*	1945	Istria en Fiume. 3 grote kaarten met Joegoslavische bezettingsuitgaven en een beetje Trieste B		25,-
89	***	1921	Levante, 3 postfrisze zegels: 29 2/15, 31 5/25 en 32 10/60c	140,-	14,-
90	***/**	1922	Levant, Costantinopoli segnatasse nr 1 in blokje van 6, waarvan 2 met plakker	1000,-	80,-
91	o	1908	Costantinopoli nr. 1, 10/5 para RR	700,-	70,-
			Italiaanse koloniën		
92	***	1933	Colonie Em. Generali. 50 jaar Eritrea zeer mooi postfris RRR	900,-	150,-
93	***	1930	Egeo. Kaartje met 12 waarden van Ferruci zegels en 1 20/15c Nisiro	50,-	5,-
94	***	1921	Egeo Nisiro 20c met WM. Zeldzaam	450,-	55,-
95	**	1921	nr. 11, de 20c met WM van Piscopi, Simi en Stampalia	300,-	40,-
96	***	1934	Eritrea S44. Duca Abbruzzi. Hoge kwaliteit postfris	400,-	75,-
97	**	1921	Libia S.5 Serie pittorica compl 12 waarden Supermooi.	900,-	125,-
98	o	1928	Somalia Pacchi postali. RRR losgeraakt paartje 60 1 lire (staat als paartje 3500) en 61 2 lire (staat los 300) met uitvoerig certificaat Raybaudi. Cat. 4 x 150. Uiterst zeldzaam voor de liefhebber.	600,-	120,-
99	***o	1953	Trieste A. Kaartje met diverse zegels en series	35,-	4,-
100	o	1943-50	Engelse bezetting van de ex-koloniën MEF, EAF en BMA. 17 zegels		10,-

101	o	1929	Vaticaan. 28-31 4 hoge waarden. Mooi gest.	198,-	30,-
102	o	1939	Vaticaan Sede vacante 61-67 cpl. serie	25,-	6,-
103	***	1953	nr. 173 Pier Lombardi 100 lire	40,-	10,-
104	br.	1929	Vaticaan. Echt gelopen verzegelde grote brief met de complete eerste serie plus nog wat extra (22 zegels)	200,-	20,-
			Catalogi, boeken (op nr 105/106 na alles nieuw)		
105	cat		Sassone 1 en 2 uit 2017 zwaar gebruikt		10,-
106	cat		Sassone 1 en 2 2017 als nieuw		15,-
107	bk	1991	Poste Italiane. L'Italia al Lavoro. Boekje 80 p. kleur over deze serie uit 1950. Beschrijving van alle afwijkingen etc. Zeldzaam want uitverkocht. Nergens meer te krijgen.		10,-
108	bk	1999	Poste Italiane. Castelli 80 p. kleur over deze langlopende serie. Beschrijving van alle afwijkingen etc. Zeldzaam uitverkocht.		15,-
109	cat	2000	Sassone deel 5. Supergespecialiseerde catalogus over alle zegels en storia postale van na 1945, Repubblica en Trieste A. 800pp		30,-
110	bk	1998	Le missioni Militare. De vredesmissies van Italië 1991-1995. Nieuw boek. 198pp met beschrijvingen en afbeeldingen van alle veldpost		18,-
111	cat	2006	L'occupazione italiane di Mentone Prachtboek 92pp. Over alle post in de 2e WO van en naar Menton.		25,-
112	bk	2009	Catalogus van Zeppelinvluchten van Italië en Koloniën. Standaardwerk van dr. Longhi. 278pp veel kleur met prijzen van 972 brieven		90,-
113	cat	2006	Catalogus 640pp. van de belastingzegels van Italië en Koloniën. Standaardwerk met alle prijzen.		40,-
			WE GAAN WEER POSTZEGELEN!		
114	verz	1860	Sardinië , studie referentieverzameling van de 4 ^e emissie, ruim 200 exemplaren		200,-
115	verz		San Marino. Mooi groot stockboek, met heel veel series en blokken. Hoge waarde, 32 pagina's verzamelplezier		90,-
116	verz	1880	Regno. Verzameling van Italiaanse Koninkrijk in stockboekje van 16 pagina's. Zeer veel hogere waarden en complete series. Enorme catalogus waarde. Gestempeld ongeveer 20.000 Euro en ongestempeld nog eens €3000. Een schitterende partij met extra lage inzet. Geschikt om boekjes te maken of uit te venten op internet.		1250,-
117	libretto	1911	Regno postzegelboekje met 24 zegels van 15 centesimi, puntgaaf, nietje zonder roest (maar met prettige betalingsregeling). Libretto nr 2.	10500,-	4000,-
118	libretto	1916	Regno postzegelboekje met 24 zegels van 20 op 15 centesimi, puntgaaf. Libretto nr 3. Kavels 117 en 118 nog nooit zo mooi gezien	5250,-	2000,-
119	doc	1944	Zegel Regio Esercito gebruikt op vrijgeleidebrief		20,-
120	vign.	1908	Aardbevingsvignetten 11 stuks op grijs kaartje afgestempeld Palmira		50,-
121	**	1944	Poolse regering in ballingschap, zegels met opdruk Monte Cassino 18.V.1944		25,-
122	**	1923	Regno , Propaganda Fide, S24	30,-	5,-
123	**	1929	Regno Montecassino, S52	50,-	5,-
124	o	1930	Regno, Nozze in blokjes van 4 met velrand, 1 ^{ste} dag afstempeling	200,-	20,-
125	o	1932	Regno, decennale op vel, met afstempeling Mostra della Rivoluzione Fascista, compleet met espresso en posta aerea, 20 zegels	1100,-	150,-
126	***	1924	Regno pubblicitari, 2, Colombia	125,-	25,-

127	***	1924	Regno pubblicitari, 4, Abrador	225,-	35,-
128	***	1924	Regno pubblicitari, 5, Coen	500,-	95,-
129	o	1924	Regno pubblicitari, 10, Coen	140,-	25,-
130	**	1924	Regno pubblicitari, 11, Colombia	20,-	4,-
131	***	1924	Regno pubblicitari, 12, De Montel, plaatfout G ipv D in Lampadine		10,-
132	***	1924	Regno pubblicitari, 12 De Montel, plaatfout 2 vingers ipv 4		10,-
133	**	1924	Regno pubblicitari, 18, Tantal	750,-	125,-
134	o		Repubblica pacchi in consessione 17 (in blokje van 4) 19 en 20 in paartjes, eccezionali volgens Sassone.		bod
135	**	1947	San Marino , Ricostruzione cpl 312-17, A73/4	30,-	10,-
136	**	1952	Vaticano , 155, 100 jaar postzegels	3,-	1,-
137	**	1952	Vaticano foglietto 1, plakkers in velrand, 100 j. postzegels	200,-	30,-
138	**	1931	Vaticano pacchi postali, 1-15 compleet	60,-	10,-
139	**	1931	Vaticano segnataste, 1-6 compleet	70,-	10,-
140	**	1927	Libia , 1e Fiera nr 66-70	25,-	4,-
141	brst	1918 ev	Terre redente verz. Briefstukjes (21) met zeldzame stempels uit 19 plaatsen		10,-

Biedingen per e-mail aan filitalia@upcmail.nl
Alle kavels staan afgebeeld op onze website www.filitalia.nl

RANDVERSCHIJSSELEN

Leo van der Meer

We weten allemaal dat er bij het drukken van postzegels heel wat kan misgaan. Op een gegeven moment had de Staatsdrukkerij in Rome het zo druk dat het drukken van postzegels werd uitbesteed aan de plaatselijke drukkerij A. Petiti. Uit die drukkerij is veel drukafval in de handel terechtgekomen. De keurmeester Alberto Diena had het over *orrori* in plaats van *errori* (*afschuwelijke zaken* in plaats van *vergissingen*).

Een andere drukkerij, *Stabilimento* (bedrijf) *Staderini*, die de zegels van Anno Santo 1925 drukte, maakte het helemaal bont. Terwijl de zegels op de tweekleurendrukpers in de verschillende kleuren werden gedrukt, liet het personeel drukvellen twee keer door de machine lopen om zodoende omgekeerde middenstukken te creëren of een afdruk op de achterkant (recto verso). Van die frauduleuze zegels werden er 1500 in beslag genomen en onder notarieel toezicht verbrand. Enkele van deze misbaksels worden nu nog als 'zeer zeldzame foutdrukken' aangeboden. (Il Corriere Filatelico 1925, blz 1085; 1926 blz 253/254; 1927 blz 309; 1928 blz 26)

Maar nu wil ik het over randverschijnselen hebben. Postzegels worden in vellen gedrukt met randen en ook op die randen komen fouten voor. Deze fouten staan niet vermeld in normale catalogi, maar

worden soms genoemd in de filatelistische literatuur. Andere zijn terloops wel vermeld in een boekje over plaatnummers. De meeste heb ik zelf ontdekt door goed te kijken naar zegels met velranden.



De 15 centesimi Leoni. Vrijwel direct was ontdekt dat men in het linkerrandschrift per vergissing had gedrukt: 'IL QUARTO DI FOGLIO DI 100 FRANCOBOLLI VALE LIRE 20 (in plaats van 15).

De vellen kregen een opdruk van een rubberhandstempel die de 20 met drie strepen annuleerde met daarachter '15'. (Corr. Fil. 1924, blz 785)

Een veel recentere soortgelijke drukfout werd in 2008 gemaakt bij een herdruk van een zegel van 0,10 euro uit 2002. Het randschrift luidde 'IL FOGLIO DI CENTO FRANCOBOLLI VALE € 5,00.



Al gauw werd er een dienstorder uitgegeven dat de vellen echt wel 10 euro moesten kosten, en dat de

velrand verwijderd moest worden. Zie de tekst van de onderstaande circulaire.

Circolare del 31.07.02008

P Mail - Comunicazione Urgente - Francobollo serie La donna nell'arte € 010.txt
Oggetto: Comunicazione urgente.
"Pegasus_mail" Francobollo serie "La donna nell'arte" del valore € 0,10

L'Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato ha comunicato che il francobollo appartenente alla serie "La donna nell'arte" nel valore di € 0,10, distribuito d'ufficio sul territorio, raccolto in un foglio di cento esemplari, riporta, sulla cimosa, la scritta "IL FOGLIO DI CENTO FRANCOBOLLI VALE € 5,00", anziché la scritta "IL FOGLIO DI CENTO FRANCOBOLLI VALE € 10,00".
Pertanto, si avvisano tutti gli Uffici Postali, affinché pongano in vendita il foglio al valore effettivo di € 10,00 e, tassativamente, provvedano ad eliminare la parte della cimosa del foglio che reca la scritta "IL FOGLIO DI CENTO FRANCOBOLLI VALE € 5,00", in occasione della vendita stessa si raccomanda esatto ed immediato adempimento.

Cordiali saluti.
Roma, 31/07/2008

Een andere gekke fout op de velrand van de 15 centesimi Leoni is deze: in plaats van 'FRANCOBOLLI POSTALI' stond er 'FRANLLI PCOBOOSTALI'. Dit lijkt abacadabra maar hier zijn tekstblokjes van vier letters verwisseld (FRAN-LLIP-COBO-OSTA-LI). Het tweede en derde blokje zijn stomweg van plaats veranderd.



Hiervan heb ik nooit ergens een vermelding gevonden, maar ik heb natuurlijk niet alle literatuur uit de Bondsbibliotheek gelezen.



De Voltazegels uit 1927 vormen een ander enigma waarvan wel melding wordt gemaakt in de Corriere Filatelico maar er blijven vragen. In de drukvellen van de 20 en 60 centesimi staat respectievelijk wel 0,20 en 0,60 cent. Maar ik heb blokjes gevonden met het inschrift 20 en 60 cent. De 50 centesimi werd zes maanden later uitgegeven vanwege een tariefsverlaging, maar had toch weer dezelfde fout in de velrand: 0,50 cent.



Hier een zegel van Libië met twee plaatnummers, een voor het frame (150) en een voor het middenstuk (146) met als bijzonderheid dat de 6 gespiegeld is gesneden. In de catalogus van plaatnummers van Bruno Crevato-Selvaggi staan meer voorbeelden van

gespiegelde cijfers.

Bij deze zegel van Italië (Sassone 221) staat het plaatnummer 146 zonder gespiegelde 6, maar dit cijfer is doorgestreept en het juiste nummer van het frame is bijgedrukt (246).



Deze zegel van Libië heeft ook twee plaatnummers, een voor het frame (142) en een voor het middenstuk (144), maar ze zijn over elkaar heen gedrukt.



Een zegel die niet in mijn verzameling voorkomt is deze: de Lira Una van het jubileum van Vittorio Emanuele III van Cirenaica waarbij het plaatnummer (179) is doorgehaald.



Bij deze zegels van Benadir werden dezelfde plaatnummers voor verschillende uitgiften gebruikt. Dat is te zien bij de 10 anna en de 2 anna. Hier is het verschil nog groter, twee verschillende afbeeldingen en verschillende waarden, maar de ogen zijn nergens opengegaan. Volgens de Catalogo Enciclopedia Italiano (CEI) zou de 2 besa het plaatnummer 4370 moeten hebben.



EUROPA: SCHATPLICHTIG AAN MONTECASSINO EN DE HEILIGE BENEDICTUS

Cees van Ursem



zoals in Italië nog terug te vinden is in de ruïnes in Pompeï en Paestum. Een plaats waar zon, kunst, muziek, geneeskunst en poëzie als eerbetoon aan deze godheid samen kwamen.



Het zal iemand die het klooster van Montecassino ooit heeft bezocht niet verbazen dat juist deze plek door de eeuwen heen een magische aantrekkingskracht heeft gehad op de mensheid. Het markante punt op de top van deze berg is al van verre zichtbaar en vanaf de top is het redelijk eenvoudig om het omringende gebied te controleren. Niet verwonderlijk dus, dat Montecassino door deze strategische ligging sinds mensenheugenis een dominante rol speelt in de culturele en historische ontwikkeling van Italië en Europa. De abdij werd vier maal verwoest en even zovele keren weer opgebouwd.



Gravure van de berg en het plaatsje Cassino, dat toen nog San Germano heette.

Berg Casinum Municipium

Dit verhaal begint zo rond het begin van onze jaartelling, als op de berg Casinum een Griekse tempel van de God Apollo staat. Een heilige plaats, vergelijkbaar met de berg Olympus in Griekenland,

Door diverse invallen raakte dit heiligdom volledig in verval. De Romeinen bouwden er later het fort Casinum. Aan deze berg Casinum dankt Montecassino zijn naam. Montecassino, ook wel geschreven als Monte Cassino, maakt deel uit van

het door de monniken gestichte stadje Cassino dat vóór 1863 San Germano heette. Het ligt aan de voet van de berg, zo'n 130 kilometer ten zuiden van Rome iets ten noorden van de rivier Rapido. De berg heeft een hoogte van 519 meter. En werd een min of meer natuurlijke scheiding tussen westelijke en oostelijke culturen.



Gefrankeerd met drukwerktarief. Afgestempeld in Montecassino Caserta*

*Het plaatsje Cassino had in 1893 slechts een paar honderd inwoners en een postkantoor.

Bij het klooster op de berg stond een brievenbus met daarin dit stempel. De bode kon na het openen van de brievenbus de post ter plaatse afstempelen met "MonteCassino" en meenemen naar het kantoor beneden.

Benedictus

Was en werd de berg Cassino door zijn ligging van groot strategisch belang, door de komst van Benedictus van Norcia en het klooster, dat hij daar omstreeks 529 stichtte, werd het ook van groot cultureel belang.



Benedictus legt de grondvesten van het klooster.

Op de berg verrees het grootste Benedictijner-klooster van Italië. De heilige monnik vestigde zich er tussen de ruïnes van het verwoeste Casinum. Hij maakte met zijn volgelingen van de restanten van een antieke Apollo-tempel zijn gebedsruimte. Samen met zijn medebroeders bouwde hij een complex dat geschikt was voor het kloosterleven dat hij met zijn Regel had beschreven. Benedictus bleef er tot zijn dood in 547. Hij werd er ook begraven. Ook zijn tweelingzus Scolastica vond er haar laatste rustplaats.



Fresco van de Heilige Benedictus uit de Scolastica-kerk te Norcia.

Uitgifte 21 maart. De sterfdag van San Benedetto 15 eeuwen geleden.



Benedictus werd op 2 maart 480 te Norcia bij Perugia geboren als kind uit een patriciërsgezin. Na zijn studietijd in Rome koos hij voor een leven als kluizenaar in het dal van Anio bij Subiaco. De oprukkende decadentie, de uitwassen en het losbandige leven van de grote stad waren een grote ergernis voor hem en absoluut de verkeerde impulsen om een zinvol leven te leiden. In de grotten van Subiaco trok hij zich terug als kluizenaar waarbij zijn leefstijl en opvattingen zo opvielen dat het klooster in Vicovaro hem vroeg om daar abt te worden. Toen zijn strakke regels de monniken aldaar ertoe bewogen een vergiftigingspoging op hem te doen, besloot hij het klooster te verlaten.



Benedictusmedaille met de symbolen: Beker, raaf, brood, regel, kruis. In de rozet: Ora et Labora: Bid en werk. 8 uur bidden, 8 uur werken, 8 uur rusten.

Rond de rozet: Ejus in Obita Nostro Presentia Muniamur: Dat wij bij onze dood door Zijn aanwezigheid gesterkt moge worden.

Met zijn volgelingen trok hij vervolgens zuidwaarts en startte, na onderweg twaalf kloosters te hebben gesticht, met de bouw van Montecassino.



Benedictus schrijft zijn kloosterregels.

Zijn opgestelde kloosterregels werden later de basis van alle West-Europese kloosterregels en de mores van burgerlijke wetgeving. Cruciaal voor de ontwikkeling van West-Europa.



Bladzijde uit het boek met de regels



In het speciale Eerste Dag-stempel wordt zijn sterfdag als geboortedag genoemd.



Benedictus stierf op 21 maart 547.

Eerste verwoesting

Montecassino werd in 577 en later aangevallen en verwoest door de Longobarden. De monniken konden aan het geweld ontkomen en vluchtten naar Rome. Daar vonden ze een onderkomen in het Paleis van Lateranen.



Het paleis van Lateranen waar in 1929 het verdrag over de Kerkelijke Staat tussen de Mussolini regering en de Paus werd afgesloten.

Paus Gregorius II gaf opdracht voor de herbouw. In 717 startte abt Petronace uit Brescia de organisatie van het herstel van de abdij. De Frankische koning Karel de Grote bezocht het klooster in 787 en verleende het tal van privileges. De abt werd daardoor een feodaal heer.



Keizer Karel de Grote.

Tweede verwoesting

Montecassino raakte ook in de Middeleeuwen door zijn strategische ligging vaak betrokken bij politieke conflicten. Zo werd de abdij in 883 geplunderd en in de as gelegd door Arabische troepen van Seraceus, die in het gebied gekomen waren om de strijd tussen twee prinsdommen te beslechten. Zij vermoordden vele ingezetenen van de abdij, onder wie abt Bertario.

Bloei en verval

Na de wederopbouw in de 10e eeuw vergaarde de abdij veel bezittingen en macht. Op religieus gebied waren er periodes van grote bloei maar ook van decadentie. Telkens weer moest de kloosterlijke tucht door vastberaden hervormers worden bevochten. De abdij bracht vele heiligen en geleerden voort, zoals Sint Appolinaris en Sint Bertharius (9e eeuw). Vooraanstaand filosoof en theoloog Sint Thomas van Aquino (1225-1274) ontving er zijn eerste intellectuele vorming.



Derde verwoesting

In 1349 werd de abdij voor de derde keer verwoest, deze keer niet door menselijk geweld maar door een zeer omvangrijke aardbeving. Dezelfde aardbeving, die ook het Colosseum in Rome deels verwoestte. Daardoor stortte de basiliek in en vele andere gebouwen van het abdijcomplex. Pas acht jaar later startte de wederopbouw.



Het deels ingestorte Colosseum.

Staatsbezit

Na de Franse Revolutie werd Montecassino (Mont Cassin) geplunderd door de troepen van Napoleon. Vele kostbaarheden uit de schatkamer en de bibliotheek werden buitgemaakt of vernietigd. In 1806 werd het feodale systeem afgeschaft en raakte de abt al zijn jurisdictionele bevoegdheden kwijt. In 1868 werd de abdij het bezit van de Italiaanse staat en tot nationaal monument verklaard. De fascistische regering besloot in 1929 tot een grondige restauratie. Postaal werd daaraan bijgedragen door een serie toeslagzegels uit te geven. De toeslag kwam ten goede aan het restauratiefonds.



Herdenkingszegels ten behoeve van het 1400 jarig bestaan van Montecassino.

Ook de verzamelaars van de koloniën Eritrea, Tripolitania, Somalië en Cirenaica mochten daaraan bijdragen.



In het vlagstempel* staat de tekst: De postzegels t.b.v. Montecassino zijn op dit moment te koop bij de postkantoren.
*In het poststempel valt het jaartal VII van de fascistische jaartelling op.



Binnenplaats van het Kloostercomplex.

Vierde verwoesting

De vierde verwoesting van Montecassino vond plaats tijdens de Tweede Wereldoorlog. In juli 1943 waren de Geallieerden geland op Sicilië. Van daaruit wilden ze oprukken naar Rome. De Duitsers verdedigden zich door bij Montecassino een verdedigingslinie (de Gustavlinie) aan te leggen. Deze liep van Gaeta aan de Middellandse Zee via Formia, Ausonia over Montecassino en zo de rivieren Rapido en Songro volgend naar de Adriatische kust. Meteen al in oktober 1943 brachten de Duitsers onder commandant Julius Schlegel de belangrijkste kostbaarheden uit de abdij, de relieken, kunstschaten, de codices en perkamenten in veiligheid door ze naar Rome te verhuizen. Op uitdrukkelijk bevel van Veldmaarschalk Albert Kesselring werd het klooster niet bezet, maar hadden de Duitsers zich verschanst in de heuvels rond de abdij. (Zie de film Die Grünen Teufel).

Slag om Montecassino

De geallieerden stuitten in januari 1944 bij Montecassino op de Gustavlinie. De Nieuw Zeelandse generaal Freyberg, niet gehinderd door enig historisch of cultureel besef en misleid door de stellingen van de Duitsers, eiste een bombardement op het klooster alvorens hij bereid was aan te vallen.

Katholieke piloten konden vrijstelling krijgen van deze opdracht, maar toen paus Pius XII zijn fiat aan deze missie gaf, deden ook zij mee aan de aanval. Tussen 4 januari en 18 mei 1944 werd het abdijcomplex door geallieerde luchtmacht in maar liefst vier aanvalsgolven gebombardeerd. Na het eerste bombardement betrokken de Duitsers echter

de ruïnes van het klooster wel. Montecassino werd opnieuw een ruïne.



Op de Poolse begraafplaats direct achter het klooster liggen 1052 militairen begraven.



De slag om Montecassino duurde vier maanden, van 15 februari 1944 tot 18 mei. Tijdens de laatste aanval slaagden Poolse en Franse troepen erin de berg en het verwoeste klooster op de Duitsers te veroveren. De Franse troepen hadden zich versterkt met bergbewoners uit de koloniën Marokko en Algerije. Deze overwinning maakte de opmars van de Britten en de Amerikanen naar Rome mogelijk. Rome werd op 4 juni 1944 door de Geallieerden bevrijd. Er vielen in totaal 75.000 slachtoffers onder wie 250 van de 800 burgers die zich in de kelders van het complex hadden verscholen omdat het in het stadje te gevaarlijk zou zijn.



In een propaganda-uitgave van de Sociale Republiek werd de verwoesting van Montecassino gebruikt om de barbaarsheid van de geallieerden af te schilderen.

En in 1994 wordt de verwoesting als een nationale catastrofe in één adem genoemd met de Duitse massa-executie bij Fosse Ardeatine en de slachtpartij op burgers rond Marzabotto.



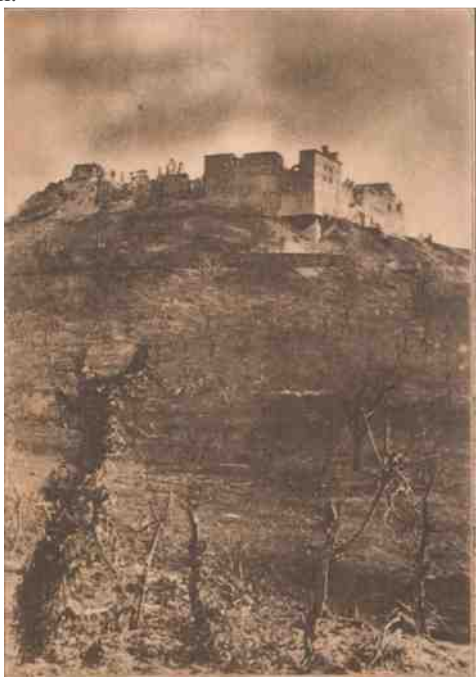
Wederopbouw

In september 1945 besloot de Italiaanse regering tot de wederopbouw van de abdij. Montecassino werd het symbool van de wederopstanding van de nieuwe Italiaanse natie.

Het Vaticaan had tijdens de oorlog aan Amerika forse donaties gedaan, te besteden aan Italiaanse belangen. Via het Marshallplan is waarschijnlijk een deel van het geld teruggevloeid voor de wederopbouw van het klooster.



Het verwoeste en gerestaureerde klooster in een serie gevangen.



Patroon van Europa

In de jaren zestig was het werk voltooid. Op 24 oktober 1964 consacreerde Paus Paulus VI de nieuwe basiliek. Bij die gelegenheid riep hij Sint Benedictus uit tot de voornaamste beschermheilige van Europa.



Zegels uitgegeven in 1964 ter gelegenheid van de proclamatie door Paus Paulus VI van Benedictus tot Beschermheilige van Europa en het gerestaureerde Montecassino.



België, Frankrijk, Duitsland, Luxemburg, Spanje en Vaticaan besteedden aandacht aan de proclamatie tot "Patroon van Europa" door zegels uit te brengen in het kader van CEPT Verenigd Europa. Vreemd genoeg deed Italië zelf hier niet aan mee. Dat volgde pas in 2009 met een velletje.



De beschermheiligen van Europa met als vierde van links de heilige Benedictus.

We zijn aan Montecassino veel repect en dankbaarheid verschuldigd. Niet alleen vanwege de strategische ligging, die het van nature heeft, maar



Montecassino in oude luister hersteld.

ook aan haar bewoners, de cruciale rol die het bij veel conflicten heeft gespeeld, de enorme schat aan intellectuele documenten die in haar bibliotheek is verzameld, de veelheid aan kunstschaten in het museum, maar ook gewoon omdat het er sereen stil en mooi is. Het was ons vakantiebezoek in 2012 meer dan waard.

Bij het schrijven van dit verhaal heb ik dankbaar gebruik gemaakt van informatie die op diverse plaatsen op internet te vinden is.

CHE COSA DICE?

Ingekomen e-mails

Van Jan van Riel

“Ik deed mee aan een tentoonstelling en heb voor mijn inzending perfiens opnieuw vermeil (zilver met een gouden randje) gekregen. Ik ben er wel tevreden mee, maar de opmerkingen op het juryrapport vond ik toch vreemd. Zo meldde de jury dat ik de poststukken met twee tegelijk op één blad moest doen en dat ik de tekst erboven in plaats van eronder moest zetten.

Nu had ik nota bene op een cursus kader maken geleerd dat de tekst onder het poststuk moest staan, maar de ideeën hierover zijn zeker weer gewijzigd. Als de jury nu werkelijk denkt dat ik mijn hele verzameling opnieuw ga omgooien, dan hebben ze het mis. Ik ga echt niet al mijn A4-tjes veranderen. Het was leuk om weer eens mee te doen, maar ik zit niet te wachten om weer tentoon te stellen. Ik had op verzoek meegedaan omdat er iemand was overleden en er anders zes kaders op de tentoonstelling leeg zouden blijven. Trouwens, om mee te doen ben je veel geld kwijt (kadergeld €160) en de reiskosten heen en terug komen er dan ook nog bij! Uiteindelijk doe ik het voor mijn eigen plezier.”

Antwoord: Ik vind dat Jan een mooi resultaat heeft behaald, maar dit soort opmerkingen van de jury leiden er wel toe dat mensen afhaken om in te zenden. Zo'n verzameling maak je inderdaad voor je eigen plezier en niet zozeer voor een ander. Het is al duur genoeg om mee te doen. De kadergelden zijn zeker bij internationale tentoonstellingen torenhoog. Als je, zoals mij is overkomen, ook nog eens te horen krijgt dat de verzamelingen door de douane (Istanbul) zijn vastgehouden, dan heb je er zeker genoeg van. Ik ben er in ieder geval mee opgehouden toen ik van de jury de opmerking kreeg "Ik vind uw bladen niet mooi." Deze had ik speciaal

laten drukken naar eigen ontwerp. Dergelijke subjectieve opmerkingen slaan helemaal nergens op en ze worden alleen maar gemaakt door juryleden die waarschijnlijk geen verstand hebben van het gebodene en uit armoe gaan zoeken naar typefoutjes en ander geneuzel.

Van Quirijn Mulder:

“Vandaag ons blad ontvangen. Wordt als eerste geheel gelezen (meeste tijdschriften die binnenkomen worden geheel niet gelezen)! Overigens, een kleine doch opmerkelijke fout van onze voorzitter op bladzijde 5: tartaar is biefstuk, Tataar het Mongoolse volk!”

Antwoord: Eerlijk gezegd: dat heb ik echt nooit geweten. Dom is dat zeker, maar als niemand (ook op school) je corrigeert, blijft zo iets erin. Als kind zei ik altijd leuling (leuning) en pulling (pudding) maar gelukkig hadden mijn ouders dat snel in de gaten!

Ons blad

Die complimenten van Quirijn zijn natuurlijk lang niet mis, maar ook het Maandblad voor Filatelie heeft nu twee maal achtereen uitvoerig geciteerd uit ons orgaan. Dat is zeer uitzonderlijk; het artikel over de Italiaanse politie die bij handelaren in Turijn en Cosenza was binnengevallen, had blijkbaar zo'n grote indruk op de redacteurs gemaakt dat zij daar toch een halve pagina voor hadden ingeruimd. En zo hoort het ook.

Vaticaanse nieuwtjes

Onze onvolprezen rondzendleider heeft jarenlang onze leden buiten de vereniging om van nieuwtjes voorzien. Daar stopt hij nu mee en dus ben ik eens gaan rondkijken hoe onze leden dan toch aan nieuwtjes kunnen komen. Ik heb het Vaticaan een mail gestuurd en verteld dat wij een club van 120

leden zijn en dat we graag de nieuwtjes van het Vaticaan willen kopen. Zowaar, na enige tijd kreeg ik het volgende antwoord. Ik loop misschien enige jaren (als wij helemaal verengelt zijn) vooruit, maar ik laat het in keurig Engels gestelde antwoord voor het gemak maar even onvertaald:

“Dear collector: to become a philatelic client of our Office you have to give us your name, address, phone number and email, that will be inserted in a waiting list and then allotted a client code. With this code you could buy stamps freely or with the 2017 year subscription (shipment once a year). The complete year sets still available are 2015 and 2016 (following availabilities at the moment of the order). Every year set costs about € 48 without postal stationary and mini-sheet. The Vaticano albums of every year are still available too. The payment can be done by check, credit card or international postal transfer. We inform you that in order to check the prices and availabilities, you can visit our website (www.vaticanstate.it).” Sincerely yours,

Lara Mangano

Marketing & Customer Care

Ufficio Filatelico e Numismatico Governatorato

00120 Città del Vaticano, Tel. +39 06 69883414

order.ufn@scv.va

www.vaticanstate.va

Nou, u ziet het: zend deze vriendelijke Lara gewoon een mailtje met uw gegevens, daarna komt u op een wachtlijst (!) en daarna ontvangt u een klantencode. U kunt zich inschrijven voor de nieuwtjes, die een maal per jaar worden toegezonden. De jaarsets van 2015 en 2016 zijn nog verkrijgbaar. Per jaar bent u ongeveer 48 euro kwijt. U kunt betalen per bankpas (uw bankpas fungeert als creditkaart). De door Lara genoemde cheques en postgirootjes zijn bij ons al lang afgeschaft.

Ik zelf heb de ervaring dat het aanschaffen van een creditkaart het gemakkelijkst is voor internationale betalingen (bijvoorbeeld bij PayPal). Er zijn leden die dit al jaren doen. Ik neem aan dat nieuwtjes van San Marino en Italië net zo gemakkelijk gaan. Graag hoor ik over uw ervaringen met deze twee postdirecties.

Waarschuwing! Valse opdrukken uit Roemenië

Ik heb er zo langzamerhand pijn van in mijn ogen. Dure zegels (opdrukken) die met een inzet van 1 euro op eBay worden aangeboden door een oude man in Roemenië onder de naam soleado733. Hij heeft al meer dan 3000 succesvolle transacties achter zijn naam staan en momenteel bijna 100

nieuwe aanbiedingen. Ik heb ze allemaal bekeken en kan u verzekeren: alle opdrukken zijn vals. De opdrukken zijn vervaardigd door middel van fotokopie volgens de methode die ik al eens in ons blad heb beschreven. De vervalsingen zijn direct te herkennen wanneer u een uitvergroting maakt. Dan ziet u rafelranden langs de opdruk. Kijk maar:



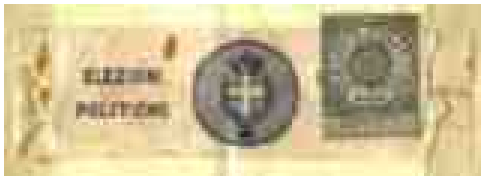
Een e-mail van Hai Webers

Ik zag op Delcampe een opvouwbaar stembiljet dat per post was verzonden voor de elezioni politiche legislatura XXVII en de elezioni politiche legislatura XXVIII. Het werd op Delcampe aangeboden en ziet er zo uit:

Het heeft een vierkant formaat van 16 x 16 cm en werd verzonden in 1930. Heeft iemand enig idee om wat voor soort verkiezing dit tijdens de regering van Mussolini kan gaan? Alle partijen konden zo te zien nog meedoen en hun symbolen zijn op het biljet afgebeeld. Heel vreemd!



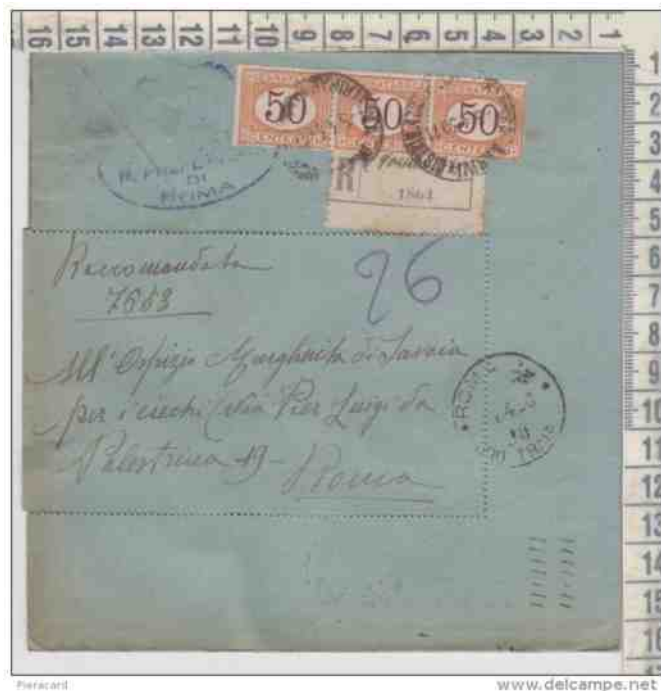
Het stembiljet.



Sluitzegel op de achterzijde van het poststuk.

Antwoord: Ik kon Joep inmiddels berichten dat deze winkel een flinke adverteerder is in de Sassone catalogi. Maar dat zegt nog niet alles...

(kiekje van Marco Rorai uit Polen)



De voorzijde van de envelop.



“Ze bestaan ook nog in Oost-Europa, postzegelwinkels! In de plaats Wrocław (Breslau) heb ik deze gevonden in het centrum. Helaas hadden ze geen Italiaanse zegels.”

Aangetekend verzenden. Wat een ellende! Wat een risico!

Aantekenen kost in heel Europa een hoop geld, maar wat krijg je ervoor terug? Als je niet erg oppast, een hoop ellende. Het overkomt mij regelmatig dat ik een aangetekend stuk in de bus vind, waar ik niet voor getekend heb. De postbode had weer eens geen zin of tijd een formuliertje in te vullen en dat in mijn bus te doen. Dat is natuurlijk niet zoals het hoort maar ik heb dan in ieder geval ‘de buit’ binnen. Veel erger is het wanneer de postbode geen ‘niet thuis formulier’ in de bus stopt en het aangetekende stuk weer meeneemt. Na een week of wat denkt u: waar blijft dat stuk en gaat u naar het postkantoor. En dan kunt u te laat zijn. Dat overkwam mij onlangs toen ik een op de Duitse eBay gekochte zegel maar niet binnenkreeg. Ik ging naar het postkantoor (of wat daar tegenwoordig voor door moet gaan) en gaf het tracenummer op waarmee ik op deutschepost.de gezien had dat het al lang in Nederland moest zijn. Tja, jammer, net een dag te laat. Het stuk is al terug naar Duitsland, want u was niet thuis. Ja maar, ik heb geen bericht gehad. Hum, daar kan ik ook niks aan doen.

Vroeger, toen er nog een echte PTT was, kreeg je eerst een tweede aanbieding en als dat weer niet lukte, had je nog drie weken de tijd om de brief op te halen. Tegenwoordig gaat dat zo: u heeft tien werkdagen de tijd en dan gaat het stuk terug naar het distributiecentrum en vervalt het tracenummer. Na een week of wat gaat het stuk samen met alle andere onbestelbare brieven in een container terug

Vakantiekiejkjes

(van Joep de Monte uit Rome)



“We waren afgelopen weken op vakantie in la Bella Italia. Onder meer in Rome, in hotel Verona in de Via di Santa Maria Maggiore. Nou en, zou je kunnen denken.... Twee pandjes verder echter was er een onooglijk klein postzegelwinkeltje, waarvan 's

avonds zelfs de vitrines leeg werden gehaald door de eigenaar. Ik sprak hem aan om mogelijk wat manco's te gaan kopen en kreeg een mooie folder in kleur van hem mee (Listino Vendita 2016). Misschien ken je dit adres of deze man? Zijn handel heet Filatelia Santa Maria Maggiore, 1959; adres Via di Santa Maria Maggiore 159/160. Eigenaar: Gianluca Alessandri. Als je een referentie over hem zou kunnen geven, dan graag.”

naar het land van de afzender. U heeft geen enkele traceermogelijkheid en reclameren is zinloos. Het wordt dan een kwestie van geluk of het stuk onderweg verdwijnt of niet. Als dat niet gebeurt, ben je afhankelijk van de verkoper of hij zo eerlijk is om te melden dat het stuk terug is zodat hij het opnieuw aan je kan verzenden. Het is mij dit jaar met een waarschijnlijk kwaadwillende Franse verkoper overkomen dat een mooie Balbobrief ter waarde van enkele honderden euro's ins Blaue hinein is verdwenen. Daar is niets aan te doen. Ebay weigert botweg vanwege 'privacy' naam en adres van de verkoper door te geven. Je moet eerst aangifte doen op het politiebureau. Maar denkt u nu werkelijk dat men daar tijd heeft voor zoiets? Vergeet het maar.

Wat is de les van dit alles?

Wees heel zorgvuldig met het controleren van de verkoper. Koop nooit iets van verkopers uit Roemenië of een ander vaag land. Kijk of de verkoper veel goede feedbacks heeft gehad. Is dat minder dan 1000 feedbacks, wees dan extra voorzichtig. Betaal uitsluitend per PayPal, want dan krijg je meestal je geld terug. Wacht niet te lang om bij PayPal een zaak aanhangig te maken. Vraag altijd aan de verkoper het tracenummer van de aangetekende verzending op. Op de site van de verzender van de post kunt u zien wanneer het aangetekende stuk bij de Nederlandse post is afgeleverd. Bel dan onmiddellijk 0900-0990, geef het buitenlandse tracenummer op en vraag dan het Nederlandse R-nummer. Daarmee kunt u zien wanneer het stuk bij u wordt afgeleverd en heeft u vat op de zaak. Ten slotte: bent u beetgenomen? Geef de naam direct aan ons door, dan worden uw medeleden door ons gewaarschuwd!

Zomerprijsvraag

De drie winnaars van de zomerprijsvraag zijn: Toon Jansen, Joep de Monte en Jan van Riel. De prijzen (waardebonden van € 50) zijn inmiddels bij de winnaars terecht. De troostprijs van € 20 ging naar Thom van Rossum.

Komt allen op 18 november naar Utrecht want dan vieren wij ons 20-jarig bestaan met een bijzondere bijeenkomst. Lezingen en een heel speciale veiling.

Programma van ons twintigjarig jubileum:

Plaats: KNBF gebouw, Zeelantlaan 11, Utrecht
van 10 – 16 uur

Beide zalen zijn door ons afgehuurd

10 uur

Zaal open voor de leden

Bezichtiging van de kaders met tentoonstellingsmateriaal

Koffie met Filitalia-gebak

10.45

Opening door onze voorzitter Vincent Prange

Bezichtiging van de veilingkavels op de grote tafel in de kleine zaal

11 uur

Lezing over Italiaanse stempels door Frans van de Rivière

11.30

Quiz door onze quizmaster Thom van Rossum

12 uur

Lunch

12.30

Lezingen

door Cees Ursem (Montecassino)

Charles Kalkhoven (Triëst)

Jan de Rijke (het administreren van je verzameling)

14.30

Grote Jubileumveiling

15.30

Feestelijke nazit

AGENDA

Bijeenkomsten Filitalia

24 februari 2018

9 juni 2018

15 september 2018

17 november 2018

DE SASSONE 2018 VERSUS 2017

Vincent Prange

Vorig jaar vroeg ik het mij al af: waarom verschijnt er elk jaar een nieuwe catalogus van zo'n 2200 pagina's als er vrijwel niets verandert aan de inhoud? Kom, Vincent, zult u zeggen, niet overdrijven: die lui weten echt wel wat ze doen. Nou, daar ben ik het niet mee eens en ik zal u laten zien waarom.

Laat ik beginnen met het nieuwe deel 1 van 2018, 1146 pagina's dik, met prijzen van alle gebieden van Italië, die afgesloten zijn. Zoals de Oude Staten, het Koninkrijk, de terre redente en de koloniën. Qua inhoud van dit deel kunnen dus alleen nieuwe afwijkingen zijn opgenomen of de zaken wat uitgebreider worden beschreven. En dan natuurlijk de prijzen: die kunnen veranderen en die moeten dan ook in de catalogus veranderen. Nou, vergeet het maar.

Kijken we naar het Italiaanse Koninkrijk. Is daar wat veranderd? Ik heb alle pagina's doorgebladerd en durf te stellen dat alle, maar dan ook alle prijzen gelijk zijn gebleven. Op een paar kleine uitzonderingen na zoals de drie non emessi. De 15c Dante grijs uit 1921 (nr. 116A) stond ongestempeld 200 Euro en maakt nu een reuzesprong naar 350 Euro. Bijna een verdubbeling dus. Is dat een afspiegeling van de marktprijs? Ik dacht het niet. Het lijkt meer een correctie op een te lage prijs uit het verleden. Dan die drie niet-uitgegeven zegeltjes van Hitler-Mussolini uit 1941. Die gingen van 325 naar 350 euro en de drie niet uitgegeven propaganda-aanhangsels uit 1942 (met die populaire motorafbeelding) stegen van 700 naar 750 euro. Misschien niet veel, maar toch. Over de gebiedjes zoals RSI, terre redente, lokale uitgaven (Coralit) en A.M.G.-V.G. kan ik kort zijn: 5-10% erbij. Trieste A is voor het zoveelste jaar totaal ongewijzigd gebleven en tot mijn verrassing zat de grootste stijging in een totaal dood gebied: Trieste B, dat er 10-15 % bij kreeg. Raar maar waar! Ik zeg al jaren: ga Italiaanse koloniën verzamelen en dan vooral op brief en gelijk heb ik. Ongestempeld kregen de koloniën door de bank genomen er zo'n 10% bij. Die mooie Fiera series van Libië soms wel 20% en de zegels op brief gaven vaak de grootste stijgingen zien. Dat komt omdat de oplagen van de koloniën belachelijk laag zijn (vaak oplages van maar 10 tot 15.000 per serie) en de voorraden bij de handel zijn vrijwel nihil. Dus aan zegels van dit gebied is niet makkelijk te komen.

Nu vraag ik u: is dit allemaal voldoende om een boekwerk van een dergelijke omvang jaar na jaar maar te herdrukken? Gelukkig zit de Sassone vol met advertenties, dus het zal best nog wel lonend zijn.

Gekker wordt het bij deel 2: Italië na 1945, San Marino, Vaticaan en SMOM. Geloof het of niet geen enkele prijs is gewijzigd. Niet van toppers als nr. 921 (de Gronchi rosa) of de velletjes 18 jaar (nrs. 43/44 uit 2006) en ook niet van de rest. Niks, niente

niks. Natuurlijk zijn wel de nieuwe uitgaven opgenomen, wat dit deel van 1082 op 1114 pagina's brengt. Voor mij is de vraag: als je dan toch geen enkele prijs verandert waarom breng je dan niet om het jaar een supplement van 32 pagina's op de markt? Wat een goed idee, nietwaar?

HET POSTMUSEUM IN TRIËST

Charles Kalkhoven

Deze zomer heb ik mijn vakantie doorgebracht in de verrassende regio Friuli Venezia Giulia (en ook in Slovenië). Natuurlijk hoort een bezoek aan Triëst daar ook bij, de prachtige multi-culturele havenstad met zijn bewogen geschiedenis. Goede herinneringen aan een eerder bezoek, deden me geen moment twifelen om er nogmaals naartoe te gaan.

In de folder met de toeristische bezienswaardigheden, die we kregen in het bureau voor toerisme in onze verblijfplaats Sistiana, lees ik dat er een postmuseum in Triëst is. Daar moet ik natuurlijk heen, in mijn eentje zo blijkt, want mijn medereizigers hebben toch andere interesses.

Het postmuseum is in 1997 geopend in het Palazzo Poste Italiane, aan het imposante Piazza Vittorio Veneto.



Het heeft inderdaad veel weg van een paleis, zowel van buiten als van binnen met een enorme ontvangsthuis. Het gebouw dateert uit 1894 en is sindsdien in gebruik als hoofdpostkantoor.

Het Museo Postale e Telegrafico della Mitteleuropa (dat is de echte volledige naam!) toont, volgens de folder, de opkomst van de 'postale cultuur' in de regio Friuli,



Venezia-Giulia. Dat wekt natuurlijk hoge verwachtingen, omdat ik mij binnen het verzamelgebied Italië, speciaal toeleeg op de postale geschiedenis van Trieste.

Het blijkt een vrij klein museum te zijn. Helaas zijn er betrekkelijk weinig brieven en afstempelingen tentoongesteld. Enkele mooie exemplaren uit de Habsburgse tijd met vroege Oostenrijkse zegels. En een vitrine met brieven aan Mussolini die verstuurd zijn vanuit Triëst.



Wel militaire post uit WO1: kaarten van soldaten van het Isonzofront in het huidige Slovenië, waar in 1915-1917 een bloedige strijd geleverd is aan weerszijden van de Italiaans-Oostenrijkse grens. Ook schrijfgerei, inktpotjes, een lantaarn voor kaarsen en een stempel van het veldpostkantoor zijn geëxposeerd in een glazen piramide. De teksten op de kaarten geven een mooier beeld van de omstandigheden aan het front dan die in werkelijkheid waren.



In de naam van het Museo komt ook het woord 'telegrafico' voor. Veel is er te zien van de telegraaf, zoals ook op de foto op de achtergrond zichtbaar is. Logisch, want het telegram was in die tijd een zeer belangrijk communicatiemiddel. Er werden bijvoorbeeld in 1897 vanuit het hoofdpostkantoor alleen al 2 miljoen telegrammen verstuurd.

Vanzelfsprekend zijn er ook veel voorwerpen en documentatie over het maritieme telegraafverkeer. Dat kan niet ontbreken in de scheepvaartstad Triëst. Verder is er een compleet ingericht postkantoorje anno 1900 met een schitterend bord van de Kaiserliche und Königliche Post- und Telegraphenamt. De tekst is in drie talen Duits, Italiaans en Sloveens.

Wat ik het interessantst vond, en daar heb ik jammer genoeg geen foto van kunnen maken, was een hoekje met poststukken die gedesinfecteerd werden. Het idee bestond al sinds de vijftiende eeuw, dat ziektes als de pest en cholera zich ook verspreiden via papier. Brieven moesten dan ook ontsmet worden, met name de post uit de Levant. Een brief werd verwarmd, ondergedompeld in azijn en blootgesteld aan chloorgas en vervolgens een paar weken in quarantaine bewaard. Dit gebeurde in de *lazaretti* van Triëst en de kustplaatsen in de buurt. In 1879 werd deze praktijk afgeschaft omdat deze theorie over besmetting via papier achterhaald bleek te zijn. Ik ben in het bezit van zo'n gedesinfecteerde brief die in 1842 van Constantinopel naar Triëst is verzonden; met een ontsmettingsstempel: *Netto di fuori e di dentro* (van buiten en binnen gezuiverd).



EEN SUPERMARKT PERFIN

Jan van Riel



COOPERATIVA OPERAIE di TRIESTE, ISTRIA e FRIULI

(Samenwerkingsverband van winkeliers) afgekort C.O.

Hoofdkantoor te Triëst

De perfin C.O. werd gebruikt van 1923 t/m 1928, dus slechts een korte periode.

Gefrankeerd met Michetti 40 centesimi (juiste frankering briefkaart binnenland).

Afstempeling: TRIESTE 6-4-26. 20

Naar de Cooperativa Perfosfati in Udine (kunstmest).

Aankomststempel UDINE CENTRO-ARRIVI PARTENZE 8-4-26. 17

Postbodestempel: 3 in kastje.

De firma werd opgericht in 1903 toen Trieste nog Oostenrijks was. Aan het eind van de Eerste wereldoorlog op 3 november 1918 is Triëst Italiaans en het bedrijf is daarmee ook van nationaliteit gewisseld. De coöperatie verkoopt tussen 1947 en 1954 vooral Istrische producten. Door de toewijzing van Istrië aan Joegoslavië is er een terugloop van 50% van de deelnemers aan deze Coop. In 1957 opent de Coop zijn eerste supermarkt in Italië genaamd "Supercoop". Voor die tijd waren het nog gewone kruidenierswinkels waar je voor de toonbank je boodschappenlijstje aan de winkelbediende gaf. In 1972 zijn er ongeveer 22 supermarkten. Van 1977 tot en met 1979, de jaren met een dubbele inflatie, blokkeert de Coop de prijzen van 300 producten en de eerste kortingen op producten doen dan hun intrede.



De betoging in 2008.

Naast de eigen winkels komen er ook vestigingen in diverse winkelcentra wat tot protesten van radicale milieugroepen leidt in de zomer van 2008. De kleine middenstand wordt hiermee de nek omgedraaid, was de achterliggende gedachte van deze groeperingen.

In de zomer van 2013 sluit de Coop met een verlies van 8 miljoen Euro het jaar af.

Er wordt nog aansluiting gezocht bij de Coop-Noord maar dat zet geen zoden aan de dijk. De directeur-generaal Pier Paolo della Valle wordt ontslagen, en de aandeelhouders willen hun geld terug waardoor er liquiditeitsproblemen gaan ontstaan.

Op 17 oktober 2014 onderzoekt de aanklager van Triëst de boekhouding van de Coop op onregelmatigheden. Op 20 maart 2015 heeft het Hof van Triëst het pré-faillissement uitgesproken. Op 31 december 2015 valt het doek definitief en wordt het bedrijf failliet verklaard.

Hun leuze was nog wel "Traditie is de toekomst" maar dat is geen waarheid geworden.



C.O. Hoofdkantoor in Triëst.

ADRESSEN FILITALIA

voorzitter/redacteur/veilingmeester/

Vincent Prange

Prinsengracht 284 B

1016 HJ Amsterdam

Tel: 020 421 84 85

Tel: 06 533 130 00

filitalia@upcmail.nl

vice-voorzitter

Cees Ursem

Overhagenseweg 12

6883 GV Velp

Tel: 026-3613906

c.ursem@chello.nl

penningmeester

Jan de Rijke

Duinlaan 2a

3233 EC Oostvoorne

Tel: 0181-774870

j.m.derijke@planet.nl

NL17RABO0346819369 t.n.v. Filitalia

secretaris/ledenadministratie

Leo van den Brun

Van Kinsbergenstraat 33

2518 GV 's-Gravenhage

Tel: 06 511 40 411

leovandenbrun@hotmail.com

lay-out clubblad

Leo van der Meer

Kerkhofpad 29

2201 LA Noordwijk

Tel: 071 361 20 10

mieke-leo@planet.nl

webmaster

Hans van der Velden

hanzezankeveertje@hotmail.com

Website: www.filitalia

rondzendleider

W.J. Jansse

Weidestraat 16

2861 TM Bergambacht

Tel: 0182-351822,

liefst tussen 20 en 22.30 u

wjjvere@planet.nl

NL17RABO0346819369 t.n.v. Filitalia



CORINPHILA VEILINGEN

PARTNER IN THE GLOBAL PHILATELIC NETWORK



Voorfilatelie



Postzegels



Poststukken



Prentbriefkaarten



Munten/penningen



Waardepapieren

RUIM 40 JAAR EEN VERTROUWD ADRES!

BEL OF E-MAIL ONS VOOR EEN VRIJBLIJVENDE TAXATIE OF ADVIES

Mortelmolen 3 · 1185 XV Amstelveen
Tel. 020 - 624 97 40 · info@corinphila.nl

WWW.CORINPHILA.NL